

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra

Egyes szám ára 4 kr.

10 frt — kr.
5 — —
2 — 50 —
1 — —Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Reáliskola helyett gimnázium.

Debreczen, szept. 7.

Városunkban nagyfontosságú mozgalom indult meg. — Nem kisebb dologról van szó, minthogy a sok vajudas után államivá fejlődött s a várostól nagy költségbe került épületes el rábocsátott főreáliskola városunkban nem vált be s annak beszüntetése s helyébe főgimnázium létesítése parancsoló szükségge emelkedett. Ennek elérésére nagy mozgalom indult, melynek eredménye a következő indítvány, melyet a szeptemberi városi közgyűlésen fognak beadni s a melyet már eddig is igen nagy számmal irtak alá a városi bizottsági tagok közül.

Az indítványt kísérő beadvány szövege
rint így hangzik:

Tekintetes Városi Bizottsági Közgyűlés

Gyakorlati irányúnak szeretni magát nevezni a mi korunk s ebből kifolyólag az volna a természetes, hogy a szülék ez irányúnak megfelelő nevelést adjanak gyermekeiknek.

Mindennek daczára azt tapasztaljuk, hogy a szülék az elemi iskola elvégzése után fiaikat a gymnasiumba szeretik adni.

Lehet, hogy ennek oka a gymnasiumi oktatáshoz fűződő traditio s a megszokás egy neme, de sokkal inkább az a felfogás vezérli ebben a szüléket, hogy tudják, miszerint a gymnasium elvégzése után fiaik előtt bármely életpálya nyitva áll, míg például a 8 osztályu reáliskolát végzett ifju előtt pedig, hacsak a törvényben megszabott pótvizsgálatot le nem teszi, a hittani, jogi, orvosi pálya ajtaja zárva marad, de bizonyára vezet a szüléket az a tapasztalat is, hogy a gymnasiumot jól végzett ifjak müegyetemen is nemcsak derekasan megállják helyüket, hanem a reáliskolában képzett ifjak által egyáltalában meg nem előztetnek.

Az általunk fentebb érintett gyakorlatias irányúnak hódolás s minden esetre a gyakorlati élet követelményeire s városnak iparos és kereskedő lakosságának érdekeire való gondolas vezette annak idejében Debreczen város bizottsági közgyűlését a reáliskolának felállításában s roppant összegre menő áldozataiban, — mert hiszen maga a főreáliskola épülete mintegy 165 000 frtba került s évenként 9.000 frttal járul e város a főreáliskola költségeihez.

Azonban a városi törvényhatóság a főreáliskolának föllállításával csak kis részben érte el célját. A város lakossága még mindig a gimnáziumi neve-

lésnek adja az elsőseget. A ref. főgymnasium s a r. kath. algymnasium már évek óta nem tudja befogadni a jelentkezőket. Az első négy osztálynál még kisebb a baj, mert a gymnasiumba özőnlő ifjuság előtt a r. kath. gymnasiumban négy osztály, a ref. főgymnasiumban a négy osztály két-két párhuzamos szakasszal tehát 12 osztály áll rendelkezésre, míg az V—VIII. osztályba lépő ifjuság előtt csak a ref. főgymnasium felső osztálya áll nyitva. Ugyde a ref. főgymnasium V. VI. VII. VIII. osztályaiban már több év óta törvényellenes magas számban (osztályonként 61—74) vétettek be ifjak, de a szó szoros értelmében physikai hely sincs számukra, minélfogva debreczeni illetőségű szülék kénytelenek fiaikat roppant költséggel idegen városba küldeni. Hát lehet-e ennél sajnálatosabb dolgot még csak gondolni is.

Ellenben az állami főreáliskolában azt tapasztaljuk, hogy bár a 4 alsó osztály elég népes, de itt is az első osztálytól a negyedikig folyvást kisebbedik a létszám, a négy felső osztályban pedig elenyésző keves a tanuló szama.

Ezen állítás bebizonyítására közöljük a főreáliskola tanulóinak létszámát a két utolsó évről kiadott Értésítőkből.

	1894/5. év	1895/6. év
I. A oszt.	47	42
I. B >	33	42
II. osztály	60	62
III. >	38	36
IV. >	39	37
V. >	27	27
VI. >	7	24
VII. >	6	6
VIII. >	11	6

Tekintetes Bizottsági Közgyűlés, e számok meggyőzően bizonyítják, hogy városunk, sőt még a közelebbi vidék lakossága is a főreáliskolának csak alsóbb osztályaiba küldi tömegesen a fiait, ellenben a felső osztályokban elenyésző csekély számban, bizonyítják azt is, hogy végtelenül csekély azon szülék száma, akik a főreáliskolába azért adnák fiaikat, hogy ennek elvégzése után menjenek a müegyetembe.

Nem vagyunk elvből ellenesei a főreáliskolának, de a számok s az élet kérielhetetlenül bizonyítják, hogy a lakosság annak szükségét még ma nem érzi, azért adja főleg annak felső osztályaiba oly gyér számban a maga fiait: a gymnasiumok pedig nemcsak túltöltöttek, de elutasítani kénytelenek a jelentkezőket, különösen a felsőbb osztályokból.

Látva e visszas és fájdalmas hely-

zetet azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy a főreáliskolát főgymnasiummá kell átváltoztatni. Minthogy pedig a főreáliskola ma már a vallás és közoktatásügyi miniszterium rendelkezése alatt áll: tisztelettel indítványozzuk, méltóztassék a Tekintetes Bizottsági Közgyűlés a n. mélt. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézendő felterjesztésben a rajzolt szomorú tanügyi állapotokat kifejtteni s kérni, hogy az állami főreáliskola minél rövidebb idő alatt főgimnasiummá változtassék által s így lehetővé tétssék, hogy a felső gymnasiumi osztályokat ballgató ifjuság pályáját itthon zavartalanul folytathassa s ne kénytelenitessék pályáját vagy félbe hagyni, vagy drága pénzért idegen városban folytatni a gymn. felsőbb osztályokat,

Ez ifjuság és városunk csak nyerni fog ez intézkedés által.

Azért melegen ajánljuk azt a tek. biz. köz. kegyes figyelmébe.

Tisztelettel maradtunk

Debreczen 1896. szept. 4.

(Aláírások.)

KISS ALBERT

beszámolója **Ér-Mihályfalván.**

— Saját külön tudósítóinktól. —

Ér-Mihályfalva, szept. 6.

Tekintetes Szerkesztőség!

A székelyhidi kerület szeretett és tisztelt képviselője, nagytiszteletű K i s s Albert ur ma tartotta meg városunkban beszámoló beszédét.

Ezt az alkalmat valóságos ünneppé tette városunk értelmes lakosságának egyöntetű gondolkozása, képviselőnk személye iránt való szeretetünk, elvhűsége és bátor küzdelme iránt érzett nagyrabecsülésünk.

Éreztük, hogy azzal a mindnyájunk által elítélt eljárással szemben, mely érdemekben megöszült s 18 évi működése alatt szívünkhöz forrott szeretett képviselőnk ellen hamis ürügyek és hazug híresztelések alapján partot akar ütni s báránybőrbe bujt farkasok gyanánt lopódtak be az egyes községek békés nyájába: hogy ezzel az eléggé el nem ítéhető eljárással szemben nekünk ér-mihályfalvai választóknak is meg kell mutatnunk — a mint ma egy hete Diószeg is fényesen demonstrálta — hogy az árulóknak és hitszegőknek mi nálunk nem lehet reménységük a sikerre.

Már tegnap délután lobogó diszt öltött városunk s az egész utvonalon, a merre

szeretett képviselőnk eljövendő volt, nem volt egyetlen ház sem, mely tisztelet jeléül kint tüzte volt a nemzeti zászlót.

Ma már a kora reggeli órákban olyan mozgalmas volt városunk, mint csak a legnagyobb ünnepnapok templomidején szokott lenni.

Reggeli 6 óra 44 perczkor érkezett szeretett képviselőnk városunkba a debreczeni vonattal. Az állomáson kinn volt a város egész intelligentiája, künn a polgárság színe-java. A herobogó vonatot a helybeli polgári zenekar a Rákóczi indulóval fogadta, míg a rendezőség a közönség sorait igazította meg. Legelől az intéző bizottság állott, közvetlenül mellettük huszonnégy magyardiszbe öltözött leánya, (a legelőkelőbb szülők kedves gyermekei) foglalt állást.

A mint szeretett képviselőnk leszállott a vonatról, előbb pártunk intéző bizottsága, majd a leánykák üdvözölték s remek virágokrévét nyújtották át neki.

Kiss Albert úr pár meleg szóval megköszönte a szives fogadtatást. Ezután megindult a menet be a városba. Előljárt a polgári zenekar hazafias indulókat és dalokat harsogtatva. Utánok a 24 fehér ruhás leánya haladt páronként. Majd szeretett képviselőnk pártunk intézőbizottsága által környezve. Ezután következett az ünneplő, lelkes sokaság, a melynek száma jóval fölül haladta az ezret.

A leglelkesebb hangulatban kísértük képviselőnk L o v a s s Á n d o r ur vendégszerető házába, a hol egy kissé megpihent.

A beszámoló pontban tizenegy óraker kezdődött a városház udvarán. De nem csak a városház térs udvara, hanem az előtte elterülő tér is zsufolásig tele volt érdeklődőkkel. Ott volt Érmihályfalvának egész lakossága. Ott a közel vidéknek igen sok küldötte, sőt még Nagyváradról és Debreczenből is jöttek pártbíveink szeretett képviselőnk meghallgatása végett.

Maga a beszámoló valóságos remeke

volt a szónoklatnak, a mely tömörformában, és a nagyközönség felfogási képességét szembe előtt tartva az igazság egyszerű ruhájában tárta fel a lezajlott eseményeket s világitotta meg a függetlenségi és 48-as párt mai helyzetét.

Előadását helyeként a tetszésnek, a helyeslésnek viharzerű kitörései szakították meg s minden arczon nem csak a letkesedés tüze, hanem a meggyőződésnek boldog derüje is ott ragyogott.

Ér-Mihályfalva eddig is oly rendíthetetlenül állott szeretett képviselője mellett, hogy a konkoly hintók meg sem is merték kísérelni a városunkba való bejövételt. Kiss Albert ur mai beszámolója után pedig nem is igen volna czélszerű nekik határunkhoz közeledniök.

A minden ízében igaz, minden kifejezésében ünnepélyes s egész tartalmában korrekt beszéd elhangzása után az óriási közönség a legszebb rendben oszlott szét lelkes éljenzéssel tisztelvén Kiss Albert ur nevét.

Déli egy óraker közebéd volt, a melyen 400-nál többen vettek részt.

Előbb kellett volna említenem, hogy Székelyhidról a 11 órai vonattal szintén közénk érkezett kerületi pártunk egész törzskara s a közebéden ők s részt vettek.

A pecsenyénél felállott nagyt. Szathmáry Sándor szeretett lelkészünk s poharát a népszabadság lelkes barátjéért s elvinknek 18 éven át lankadatlan erejű bajnokáért Kiss Albert urért üritette.

Kiss Albert válaszában köszönetének nyilvánítása után Érmihályfalva polgárságáért üritette, mint olyanért, a kiknek kebeléből indult ki 18 évvel ezelőtt az első mozgalom a függetlenségi zászló diadalra juttatása iránt s a kik az akkor diadalra segített zászlót azóta egy pillanatig sem hagyták el. Akkor a mihályfalviak jelszava ez volt: „Ösz-szetartás és türelem.” Ezt a jelszót ajánlja nekünk a ránk váró további küzdelemben is. (Viharos éljenzés és helyeslés.)

Ezután még igen sok lelkes beszéd kö-

vetkezett. Valamennyit úgy sem tudnám hiven leírni, tehát csak általánosságban jegyzem meg, hogy minden szónok a szigorú elvűséget, a következetességet dicsőítette s mindeniknek beszédéből kiért a meleg szeretet és taníthatatlan ragaszkodás, a melylyel mi érmihályfalviak Kiss Albert ur személye iránt viseltetünk.

A közebéd a leglelkesebb hangulatban délután fél négy óráig tartott, a mikor szeretett képviselőnk pártunk vezérei újra Lovass Sándor ur házához kísérték.

Délután 5 óra 40 perczkor távozott körünkől Kiss Albert ur városunk közönségének tüntető ünneplése között.

Az Isten áldása kísérje hasznos munkásságának utain!

Érmelléki.

Az egyháztanács közgyűlése.

Debreczen, 1896. szept. 6.

Tegnap d. e. 1/2 11-kor vette kezdetét Kiss Áron ev. ref. püspök és Simonffy Imre polgármester elnöke alatt az egyháztanács közgyűlése, melyen igen szép számmal jelentek meg s a tárgyszorlat minden egyes pontja iránt a szokott érdeklődéssel viseltettek. A legkiemelkedőbb mozzanatokat a csapókereti két tanítói s a Miklós-utcai tanítónői állomás betöltése és szavazás egyházkerületi tanácsbíróra — képezte.

Kiss Áron ev. ref. püspök mint az egyház részéről való elnök örömmel nyitja meg az újév legelső egyháztanács közgyűlését.

Ezután Somogyi Pál főjegyző tett jelentést arról, hogy az aug. 12-én tartott legutóbbi presb. gyűlés jknyvét aug. 19-én hitelesítették.

Majd tudatta, hogy a mult gyűlésen az egyházkerületi tanácsbíró ságra Soltész László kapott 263, Madarász Imre 196 és Mitrovics Gyula 59 szavazatot. Közülök aztán tegnap szótöbbséggel Madarász

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

DESZKAHÁZBAN.

Mottó: Tarka élet,
tarka hangulatok.

Az én padlásszobám falára
Nem pazarolták a követ,
Deszkából van. Mégis csak hunczut
Az, aki ilyet elkövet.
Ott jön be a szél, ahol tetszik,
Fülem körül zeng éneket.
Jó, hogy a másik oldalon van
Nyílás, amelyen kimehet.

Hej német, német, álnok fajzat!
Ravaszágot főz koponyád.
Spekuláltál jámbor magyarra,
Hogy ezt a bódét fölvonád.
És a magyart azért teremté
Az alkotó Isten csupán,
Hogy szert tehessen egy hü balekre,
— A kit becsapsz nap-nap után.

„Szoba, három lépcső magasán!”
Magas, de hagyjád! — gondolom,
Megyek, a sötét lépcsőházban,
Hány a lépcső? — nem számolom.
Becszengetek „Van-e szobájuk?”
„Van” szólnak, roppant nyájasak.
„Pazar világosság, kilátás
S — huszonöt frank az ára csak.”

Huszonöt frank! De észrevettem,
Egy leskelődő szép leányt,
És abban a nyomban letettem
Fölpéznül frankot, egynehányt.
Beköltözém. Rémes valóra
Ébredtem aztán egy napon:
Nem három, — négy lépcső magasban
És deszkabódéban lakom.

S elköltözém-e? Óh ne higgyed.
Hisz' a magyar konzervatív,
Csak egyet óhajt: békességet.
Még a feje is csupa szív.
Maradtam és nem mérgeledtem,
Sőt jól érzém magam' nagyon;
Kitapasztaltam: nem csupán egy,
De három szép lányunk vagyon.

A szél bizony szobámat járja
És télen járta a hideg.
De hallgatok, nem zugolódom,
Miért is tenném azt, minek?
A házi nép gondot viselt rám.
Kibőjtölém így a telet.
Nem fagytam meg soha egészen
S a jég nappal kieugetett.

Most a tavaszt vigan köszöntöm.
Szívem, miként a lég, meleg.
Egy két ide tévedt madárral
Olykor versenyt énekelek.
Nincs semmi baj. Szép lányainktól
Jó szót, virágot is kapok.
Csak néha fortyan föl a vérem:
Magyart ha marnak a lapok.

Majd vissza száll hazámba lelkem
S az örvendő ott örül,
Az ezeréves mult árnyába
S dicső fényébe elmerül.
Ha már uton van: átrepül még
A tiz után pár századot,
Elszáll Etelnek udvarába,
Ki szintén faházban lakott.

E deszkahajlék átmelegsik. —
Szívemben öserő dagad.
Óláh, német — ne mard hazámat!
Jaj néked, ha fegyvert ragad.
A csecsszopot nevünk ijeszté
Egykor; ne felejtse el soha.
Huzd meg magad! Vagy hátadon majd
Csattan az Isten ostroma!

Zürich. 1896. Május.

Jánosi Zoltán.

Honfoglalás.

— A „Debreczen” eredeti tárczaja. —

Irtá: Szentjóbó Kálmán.

(Folytatás.)

Az Atelkőzből kiköltözökös okául másfelől azt állítják, hogy a 888—889 évi bolgár-görög békekötés után a görögöket segítő magyarok nagy része Kiev felé indult hadi kalandra.

Imrét választották meg, Soltész László is kapott 12 szavazatot.

A harmadik pont alatt Kiss Áron meghívóját olvasta a főjegyző, mely a kedden tartandó egyh. kerületi ad hoc közgyűlésre hívja föl a figyelmet s tudomásul vették.

Epen ugy a negyedik pont alatti meghívást a sz.-németi ev. ref. főgimn. fentartó testülete gyűlésére.

Elég fölszólalásra adott alkalmat az 5-ik pont, mely Széll István énekvezér fizetésének végrehajtói rendelet útján történt lefoglalásáról szól.

Az ügyhöz Balogh Ferencz, Kovács József ügyvéd, Ozori István tanár, Szabó László, Joó István, Dr. Szikszai Szabó László, és Lengyel Imre szólottak s legutóljára Simonffy Imre polgármester, mint világi elnök szólott az ügyhöz s azt eldöntésre ajánlotta s kívánta a többi fölszólottak többségével együtt, hogy bizottságnak adassék ki s annak végnyilatkozata legyen döntő. Tudomásul vették.

Ezután olvasták dr. Peczkó Ernő válaszáat a meghívásra, melyben kijelenti, hogy minden igyekezetével azon fog lenni, hogy a belé heyezett bizalommal megfeleljen.

Majd a számvéő jelentése került szónyegre s bor- és fadeputatamokról Szabó József főszámvéő konstataálja hogy a bor- és fadeputatamok szoros összefüggésben vannak a város költségeivel s mivel azok sohasem adattak be eddig a kellő időben, nem lehetett beilleszteni s ajánlja hogy a bor- és fadeputatamokról szóló jelentések szept. elejére terjesztessenek elő a többség pedig ezzel szemben azt határozta, hogy azok már július 1-ére betérjesszenek az egyháztanács közgyűlése elé, honnan aztán továbbítani fog az illető körökhöz.

A Szikszai-Gál-féle ösztöndíj odaítélése tárgyában jelenti a küldöttség, hogy az egyik 1000 frt kamatát ezuttal Szabó Péternek adta ki a másik 1000 frt kamatát pedig Losonczy Endrének és Nagy Sandornak itelte oda kik egyenlő buzgalommal működtek a főiskolában levő elemi iskolában.

Ezután K. Tóth Kálmán kérvényét olvassák az ispotályi templom megvizsgálására küldöttség kinevezése tárgyában. A presbyteri gyűlés elhatározta, hogy az ispotályi vegyes

bizottság egyházi tagjait küldi ki egy mérnökkel együtt a megvizsgálásra.

Nagy Gyula tanár ügyében is döntött a gyűlés s a felsőbb leányiskolai tanári fizetéséhez csatolta a főiskolai fizetést is s így most már 1200 forint fizetéssel lép be az orsz. tanári nyugdíjintézetbe.

1. A nőnev. igazg. tanács 341. sz. végzése az 1896/7-ik. költségelirányzat tárgyában kimutatják, hogy az elirányzat 14832 frt, a szükséglet pedig 14760 frt, a fedezeti többlet tehát 72 frt.

2. Molnár Ferencz szolga fizetését, tekintettel dolgai szaporodására — 300 frtra emelte a gyűlés.

A főgondnok jelentését a kollegiummal Dóczi G. lakására megkötött szerződés tárgyában a gyűlés tudomásul veszi, David Mihály tanítótest. elnök kérvényét pedig az iskolai tanítók fizetésének folyóvá tétele tárgyában az iskolaszéknek adja ki.

Ezek után következett a lehetőleg nagyobb érdeklődés mellett a csapókerti tanítói állomásokra és a Mikló-utcai tanítónői állomás tárgyában a végleges intézkedés. A csapókerti két állomásra összesen 21-en pályáztak, de többen hiányosan felszerelt folyamodványokkal, kik épen ennek következtében nem jövétek figyelembe.

Legelső helyen Szentjóbi Kálmán volt jelölve, ki Baranyamegyében Danesházán született s általános jó bizonyítványt csatolt folyamodványához. Szentjóbi, mint rajztanár is volt már alkalmazva s 15 évi működéséről olyan eredményeket tud fölmutatni, melyek bárki bizalmát is megnyerhetik a kitűnő tanító számára, — ki lankadást nem ismerő buzgalommal és kitartással működött mindig tanítói pályáján.

Második helyen Makay Mihály volt jelölve, ki Mző-Váron született s 18 évi működéséről mutat fel jó bizonyítványokat.

Harmadik helyen Tóth Elek, mezőcsáthi születésű tanító, ki oklevelét Sárosi Patakon nyerte.

Negyedik helyen Kolonay Dániel volt jelölve.

Ötödik helyen pedig Haló Sándor debr. ideiglenes tanító.

A csapókerti leányokat tanító állomásra egyhangulag Szentjóby Kal-

mánt választotta meg a közgyűlés.

A csapókerti tanítói állomásra első helyen Kalmár Ignácot jelölték, ki jelesen végzett.

Második helyen Kiss Lajost, ki szintén jelesen végzett és oklevelét Debreczenben nyerte.

Harmadik helyen Kardos Ferencz volt jelölve, ki Debreczenben született.

Negyedik helyen Fekete János-Csurgón született s általános jó osztályzattal ugyanott szerezte tanítói oklevelét.

Ötödik helyen Veres Gyula, debr. ideiglenes fiutanító volt jelölve, ki általános elégséges osztályzatu oklevelet mutat föl, de 5 évig helyben kitűnő eredménnyel működött.

Az 5 pályázó között szavazás döntött s összesen beadott 77 szavazat, maga e szám mutatja, hogy mily nagy érdeklődéssel viseltettek a tanítók választása ügyében. A szavazatok közül Kalmár 35 nyert, Veres 39-et, Kardos 1-et és Hali is egy szavazatot, ki hivatalosan pedig csak a csapókerti leánytanítói állomásra volt jelölve s volt egy olvashatatlan lap is. Mint a szavazatokból is kitűnik, nagy reménye lehet Kalmár Ignácznak s ez a tanügyre nézve kívánatos is, hogy a legközelebbi választás alkalmával állomáshoz jut az igazán kitűnően képzett tanító, ki már 15 év óta állandóan Ér-Semjénben működik.

A Mikló-utcai tanítónői állomásra ketten pályáztak: Konrád Mária, Konrád Samuel törvényszéki bíró jelesen képesített leánya, ki tanítónői oklevelét Nagyváradon nyerte s a női ipriskolát is kitűnő eredménnyel végezte el Debreczenben.

A másik jelölt Szabó Etelka volt, ki Apáiban, Szatmármegyében született ev. ref. lelkész leánya, s általános jeles osztályzatu oklevele van.

Tóth Julia, debr. születésű, mivel oklevele nincs — nem jelöltetett.

Itt is szavazásra került a sor, beadott 75 szavazat s ebből Konrád Mária kapott 55-öt, Szabó Etelka 19-et, Szabó Emma tévedésből egyet.

Tehát Konrád Mária lett megválasztva kötelezve van azonban a vallás és egyházi ének módszertanából képesítést szerezni.

K. K.

Ez alkalommal-e vagy Magyarország felé vándorlásukban megverték az oroszokat s öket évi adófizetésre kényszeríték; a békéért pedig tízezer gira ezüstöt ezer lovat, sok ruhaneműt fizettek.

Ez alatt Simon bolgár fejedelem a besnyőkkel szövetségbe az Atelközben maradt magyarokra ütött s a védteleneket gyáva módra felkoncizolta, Atelközt feldulta.

A hazatérő Árpád fájdalommal szemlélte a csapást. Belátta, hogy a hatalmas bolgárbesenyő szövetséggel győzelmesen meg nem vihat, földjét vissza nem foglalhatja, meghódított nép lenni pedig nem akart, nem tudott; tehát tanácsot tartott s elhatározták egy új haza keresését.

Ez időben Regino prumi apát a magyar alföldről mint gyér lakosságú pusztaságról tesz említést. Valóan, mert bizonyítani nem tudjuk, hogy itt Zalánnak, Mén-Maróthnak, Gládnak, Gyelónak országuk lett volna.

Hazánk többi részéről világosabb az ismeretünk. Már említettük röviden hogy az avar birodalom bukása után a Dunán túlra frank német uralom következett s Privind kisebb szláv tartományt alapított.

Az északi és nyugati részeket Szvatopluk vette birtokába s Pannoniát is magához ragadni igyekezett.

Arnulf frank király a magyarok segítségéhez folyamodott, a kik 892-ben hirtelen felső Pannoniában teremve, Bánhida mellett

a Rákos vizénél szétverték Szvatopluk seregét: ezzel megakadályozták egy oly szláv birodalom keletkezését, mely azon korban Nyugat-Európa vallását, művelődését megakasztván, rettenetes harcokra adott volna alkalmat. A magyarok e világtörténeti fontosságu ténye kezdete ama számos és hasznos szolgálatoknak, miket a művelt nyugat érdekében hősiességével önfeláldozással az emberi művelődés javára századokon át önzetlenül teljesítettek.

Itt történelmi fonalunk összebogozódik — mint említettük — ugy a honfoglalás idejére, körülményeire, mint az itteni népekre nézve.

Egyik szerint: Árpád népével a Dnyeszter mentén északnyugati irányba indult. A Szan vizénél délre fordult. Így értek az erdős Kárpátokon utat nyitó vereckei szorosozhoz. Ezen átkelve a tiszai síkságra ereszkedtek le. Ide érkezésük hihetőleg 895-re esik. Így éppen 1000 évvel ezelőtt.

A beköltözött magyarok száma félmillióra tehető. Elöl járt a fegyveres nép, követte őket a számtalan társzékér, melyek a nőket, gyermekeket, aggokat s az élelmi készleket szállították. Nagyszámú ló és marhaállományuk hatalmas ménest, csordát képezett.

Hazánk földén sokféle népet találtak, jobbára szláv törzseket, a legközelebbi multban igen hatalmas morvákat, gepida telepeket, az avarok maradványait.

Béla király névtelen jegyzője — Anonymus — azt írja, hogy a halicsi vezér kétezer

ijasztt és háromezer fejszést küldött előre, kik a rengeteg erdőségben utat vágtak a vándoroknak.

A magyarok először Munkács táján állapodtak meg s ott 40 napig pihentek. Egyes szláv törzsek már itt kifejezték hódolatukat.

Majd Ungvár alá vonulnak. Anonymus szerint itt vette át atyjától Árpád a vezérséget.

Árpád a Tisza és Bodrog között elfoglalja s Zalán azon izenetére, at ne lépjen a Bodrog vizén, eszélyesen csak a Sajóig terjeszkedik; Zalánt ajándékokkal lepi meg, mire ez minden kívánságát teljesíti. Rövid időn Árpádé lette föld a máramarosi havasoktól és Ugocsától a Szepességig s a Sajó torkolatáig. Ezután Mén-Maróttól a Nyírség és a Szamos vidéket követeli. Töhötön Gyeló oláh fejedelmet üzi el; alattvalói hűség esküt tesznek Árpádnak.

E közben a Szabolcs és Körös vidékét is elfoglalják s Zalán birtokából ismét elfognak egy részt — a Zagyvaig terjedőt. Mas hódító csapat pedig a Morva vizéig nyomul és hódít.

Ekkor már Zalán is segélycsapatot nyerve mozgolódni kezd. Azt izeni Árpádnak, menjen. ahonnan jött!

(Folyt köv.)

A kassai dóm.

Tegnap szentelték fel a híres kassai dómot, arpád-házi szent Erzsébet székes templomát, ezt a tiszteleteméltó és drága műemléket, a melyet évtizedes renoválási munka után tegnap adtak át ismét a hit szolgálatának.

A kassai dóm a legrégebb magyar műemlékek egyike Kassa városának, a magyarság e felvidéki ments-várának lakosai már öt századdal ezelőtt falvai között imádták az Istent és könyörögtek hozzá, hogy vessen véget sok sanyargatásuknak.

A mint számtalan viszontagságon, szenvedésen kellett keresztülmennie nemzetünknek, annyi vihart láttak a kassai székesegyház falai is. Kassa városa mindig központjában állott a viharos, véres elkeseredett küzdelemnek, a melyekben a magyar nemzet védelmezte igazát elleneivel szemben. Hányszor visszhangzott a fegyverek csattogása, ágyuk lövbölege a székesegyháznak ódon falain és magát a templomot is hányszor dulta fel szentségtörő kéz, vagy az elemeknek fékezhetetlen ereje.

Most ismét teljes szépségében ott ragyog, körülveve a hagyomány és a történelem dicső fénykörétől és megifjítva, felékesítve a modern művészet kezétől.

Kassa városának ősz pásztora, a műértő és tudós Bubic egész tudását és izlését fordította arra, hogy méltóan sikerüljön a mű, a melynek létesítésén lelkesedésének egész melegevel csüngött.

A véletlen úgy hozta, hogy a munka éppen a millenniumi esztendőben készüljön el, a renovált templom felavatása méltóan illeszkedik az ezredévi ünnepek sorozatába.

A dómról, a magyar művészet ez örökbecsű objektumáról a napokban kitűnő monográfia is jelent meg.

Jótekonyczélú mükedvelői előadás.

Már hetek óta lázas izgatottsággal készültek tegnap este a Margit fürdő disztermében megtartott jótekonyczélú előadásra azok a mükedvelő hölgyek és ifjak, a kik a Debreczenben felállítandó egyetem javára egyminden tekintetben sikerült és dicséretet érdemlő szép estét szereztek az ott megjelent nagyszámú intelligens közönségnek. Az estélyről kiküldött tudósítónk az alábbiakban számol be:

Már kora este sűrűn jöttek a vendégek. Fél 8-ra volt jelezve az előadás kezdete és akkorra már tömve is volt a terem zúfolásig.

A közönség türelmesen várta a függöny felhuzását, hogy meghallgassa az első számot a »Prologot,« a melyet ez alkalomra irt Borus Ferencz.

A Prolog ügyes compositió és bizonyoságot tesz szerző határozott tehetségéről, ki a helyes gondolat mellett a technikát is kitűnően kezeli és tegnap igazán sikerült Prologját holnapi lapszámunkban közölni is fogjuk.

Dicséret illeti azonban az előadókat is kivétel nélkül: Varga Jolán mint Magyarország Geniusza, Sárny Irma mint a Jótekonyság és Csokonay Vitéz Mihály — mint Kesergő dalnok kitűnően alakítottak.

Ezután a Próba házasság című 3 felvonásos életképet adták elő, jó összhangzatos betanulással, úgy, hogy minden szereplőt dicséret illet meg, de különösen ki kell emelnünk Varga Etelkát, mint Birikét, a kinek játékát valósággyal élvezte az ott levő szép számú közönség.

A kisasszony minden lámpaláz nélkül, egész otthonosan mozgott — a deszkákon —

meglátszott, hogy az már nem első próbálkozása ezen a téren. Igen kedves Birikét — alakított, enni való kis menyecske volt. Hangja is kellemesen csengő úgy, hogy minden ének számát többször megújrázták.

Igen jó volt még Varga Jolánka mint Zsuzsanna néni, Alber Lujza a mint Rozália és Sárny Irma a mint Julésa.

A férfi szereplők között első helyen kell emlitenünk Csokonay Vitéz Mihályt — kit a rendezé-ért is dicséret illet — de mint Berczi is igen jó volt, Herény Pál mint István bácsi jól alakított, Balogh Kálmán mint Szikora és Sinay mint Gyuri örmester. A többi szereplők is igyekeztek élvezetessé tenni az estélyt, ami sikerült is nekik.

A közönség egyes jeleneteken igen jól mulatott és hálás is volt a játszókkal szemben, a mennyiben az összes szereplőket a lámpák ele hívta.

Ezután következett a műsor utolsó pontja, a melyet nagy érdeklődéssel vártak. Csokonay Vitéz Mihály ez alkalomra irt monológját: »A jövő századból« címűt adta elő ismét Varga Etelka, telve csupa kedvességgel, mikor bemutatta magát, mint egy fiatal feleséget — a ki még hozzá alpolgármester is — és a kinek a kedves kis ferjecskeje az orvos rendeltére fürdőbe utazott — az apósával. A monolog csupa humor — hogyc, hisz Debreczen úgy mutatja be, mint egy nagy világvárost, a hol minden van, — de azért új városháza még akkor sincs és gunyosan emlékszenek vissza mult századbeli őseikre, a kik annyira hátra voltak abban az időben a civilizácziótól.

Az előadót s a szerzőt is szünni nem akaró taps jutalmazta s többször a lámpák elé hívták.

Ezzel vége volt a mükedvelői előadásnak, a közönség felszabadulva a látottak alól — széjjel oszlott — majd asztalokhoz ült és vig poharazás és Kiss Gyula jó muzsikája mellett türelmetlenül várta a táncz kezdetét: A vacsora alatt Csokonay Vitéz Mihály megköszönte a szereplőknek fáradozásukat a nemes cél iránt való tekintetből, buzdítva őket továbbra is, hogy szívükön viseljék annak sorsát.

Ezután kezdetet vette a táncz, amelyet igazi jó kedvvel járt a fiatalság. Az első négyest 50 pár tánczolta és még a hajnali órákban is alig-alig akart oszladozni a társaság és a kik haza mentek azok is egy igen kellemes estének az emlékével hajtották fejüket pihenőre, hogy álmokban tovább folytassák azt — a mit egész este láttak.

Jenő.

Táviratok.

A kassai dóm fölszentelése.

Budapest, szept. 7. (A »Debr.« ered. táv.) A főnemes szépségű dóm fölszentelésére tegnap Wlassics közoktatási miniszter Keglevich István gr. főrendiházi tag, Francsics, Fest Lajos, Dókus Ernő, Kőszeghy, Winkler Sándor, Bernáth Béla, Molnár Béla, Lakatos Miklós, Dégen Gusztáv, Kubinyi Géza képviselők, Hammersperg főügyész, Fosvay műegyetemi tanár, Pártos Gyula és Sztehló műépítész, Homos László gömöri főispán, Szmracsányi miniszteri tanácsos, Szendrei János, Czobor Béla dr, Radics Jenő és Szalay Imre muzeumi igazgató társagban Kassára érkezett, — hol kek-sárga draperiával, — a város színeivel volt földiszítva a pályaház, melyen több ezer ember éljenzéssel fogadta a minisztert. Ott várakoztaka már előbb érkezett szomszédostörvényh. küldöttségei diszmagyarban Samassa egri érsek Szmracsányi szepesi püspök, Benedek jászói premontrei prelátus is előbb érkeztek de az állomásra ki nem jöttek. Münszter kassai polgármester üdvözölte a pályaudvaron a minisztert.

A dóm felavatás tegnap d. e. a megállapított program szerint ment végbe: az ün-

nepi misén Samassa egri érsek és Bubicassai püspök celebráltak.

Délben a miniszter tiszteletére diszbed volt. Az első felköszöntőt Münszter polgármester mondotta a királynak; Wlassics nagy tetszés között Kassaa város polgárságára.

Bankett után következett az iskolák fölavatása. Este gyönyörűen sikerült kivilágítás volt.

Szeged ünnepe.

Budapest, szept. 7. (A »Debr.« ered. táv.) Szeged sz. kir. város ezredévi ünnepe tegnap kedvező időjárás mellett fényesen sikerült Budapestről Dániel Ernő keresk. miniszterrel mintegy 70—80 főnyi előkelő társaság érkezett Szegedre. A külön vonat, mely a minisztert és kíséretét hozta, 10 órakor robotott be a pályaudvarra a hol Pálffy Ferencz polgármester a hatóság élén sok ezerre menő közönség jelenlétében üdvözölte.

A pályaudvartól a miniszter és kísérete egyenesen a Szentháromságterre vonult a Szentháromság-szobor leleplezésére, a melyet Köllő Miklós készített.

Az ünnepi misén harmincezer ember jelenlétében Desseffy püspök celebrált s mise után hazafias beszédet tartott, majd Szeged városért mondott imádságot.

A szobor felavatása után a menet a Tisza-szállóig ment, a hová Dániel miniszter beszállott és ott fogadta a tisztelgő küldöttségeket.

Legnagyobb feltűnést Bakonyi honvédtábornok szónoklats keltett, a ki magyarahazafias érzéstől duzzadó beszédet mondott.

Tizenegy órákor kezdődött a kultur-palota felavatási ünnepe, ahol Lázár György h. polgármester tartott remek beszédet.

Ezután fölavatták a városi gőzfürdőt, a hol Pálffy Ferencz polgármester beszélt. Következett ezután a fa és fémipari szakiskola és az ügyvédi kamara palotájának fölavatása és a keresk. és iparkamara palotájának alapkövetétele. D. u. banket volt s a nőiparegyesület népünnepére az ujszegedi ligetben.

Este tündéres kivilágítás, falyás zene és népünnep a Klauzál-terén és a Rudolf téren. A szegedi nép itt mutatkozott be a vendégeknek. Va'amennyi cigánybanda ki volt rendelve erre az alkalomra. A Széchényi-terén a parkok közt gázfénykoszoru szört nappali viláosságot. Itt volt a buffet. — A Széchényi-terén, a korzón, ja platan fasorok között két-háromszáz tarka-barka lampion csillámlott.

Ipartestületek kongresszusa.

Budapest, szept. 7. (A »Debr.« ered. táv.) Az ipartestületek kongresszusát a Szegedről visszaérkezett Dániel kereskedelmi miniszter ma d. e. nyitotta meg. Elnökül Ráth Károlyt választották meg.

Unitáriusok kongresszusa.

Budapest, szept. 7. (A »Debr.« ered. táv.) Tegnap d. e. 10 órákor kezdődött a holdutcai unitárius templomban a nemzetközi unitárius kongresszus. A megnyitó ülésen zsuofova volt a templom női és férfi hívekkel, ugy Magyarországról mint a külföldről, különösen Amerikából és Angolországból. A közönség valóóságos ájtatossággal halgatta Ferencz József püspöknek nagyszabásu, hazafias lángoló beszédjét és érdekes jelenség volt mikor az ülés végén a Hymnus hangjai mellett a külföldi

nők mélyen meghatva törülgették szemeiket. Egyébként Horváth főgondnok üdvözlésére az angolok és amerikaiak, férfiak és nők meleg lelkesedéssel nyilatkoztak a magyarokról.

Az új flumei kormányzó.

Budapest, szept. 7. (A »Debr.« ered. táv.) Teljes megbízható forrásból jelenthetem, hogy Fiume új kormányzója Batthány Tivadar gróf, Fiume jelenlegi képviselője lesz. Országos nagy feltűnést fog kelteni ez a tény. Aki ismeri Batthány Tivadar grófnak, a pártonkivüliek egyik legagresszívabb tagjának utóbbi szereplését, távolról sem számíthatott a dolgok ilyen fordulatára. — Beavatottak azt mondják azonban, hogy — imár — megtalálta az alapját és módját Batthány Tivadar gróf megelégsének. A flumeiek kétségtelenül örömmel fogadják kinevezését, mert a kormányval felmerült vitás kérdésekben mindig ő képviselte az ő álláspontjukat, s a flumeiek teljesen azonosították magukat vele. Az ő kinevezésével egyébként Fiume mandátuma újra a kormány kezébe kerül s ez is fontos tényező volt a kérdés ilyen elintézésében.

Ujdonságok.

* **Évnyitó istentisztelet.** Ma reggel 8 órakor vette kezdetét az a főlemelő, évnyitó istentisztelet, melyen Mitrovics Gyula lelkész mondott remek, könyezésig mindenkit meghatót imát. Ez istentiszteleten jelen voltak a nagytemplomban: Kiss Áron ev. ref. püspök, Némethy Lajos iskolaszéki elnök és a városi hivatalnokok élükön Hajdu Gyula tanácsnokkal. A szülek is igen nagy számmal jelentek meg, kik állni voltak kénytelenek, mert a növendékek minden helyet betöltöttek, pedig tudunkkal csak a most földadottak nem vettek részt a ma reggeli istentiszteleten.

* **A Vaskapu megnyitása.** A Vaskapucsatorna ünnepélyes megnyitásának programja már rég meg van állapítva és ezen programban — mint külföldi uralkodóknak csupán a szerb és román királyoknak részvételéről van szó. Ki van tehát zárva, hogy más külföldi uralkodók is, nevezetesen a német császár vagy a bolgár fejedelem részt vegyenek ezen ünnepélyen. A rendezésben a kereskedelmi és földművelésügyi miniszterek osztozkodnak. A három aranyserleg, a melylyel a csatorna megnyitása alkalmából a »Ferenc József« hajón a három uralkodó a mű sikerére kocsintani fog, egy fővárosi aranyműves műhelyben épen most készül.

* **Petőfi Sándor emléke.** Pápa város hazafias közönsége tudvalevőleg elhatározta, hogy Petőfi Sándor emlékére emléktáblát készített. Az emléktáblát tegnap leplezték le, s egyúttal a pápai honvédszobrot is. Az ünnepi beszédet Fenyvessy Ferenc képviselő tartotta.

* **Kongresszusi megbízatás.** A m. kir. államvasutak igazgatósága megbízta dr. Bruckner Ernőt, a debreczeni üzletvezetőség egészségügyi tanácsosát, hogy a f. hó 14-én összeülő millenniumi közegészségi és

orvosügyi kongresszuson, az államvasutak egészségügyi osztályának képviselőjeként részt vegyen.

* **Gyászhir.** Dr. Fontal előbb debreczeni, most érmihályfalvai ügyvédet súlyos csapás érte, neje született Róth Berta életének 30. évében hosszas szenvedés után meghalt. A temetésen Fürts Ferenc nagy-károlyi főrabbi tartott remek gyászbeszédet.

* **Tandijfizetés a kollegiumban.** A munkatörődés kikerülése céljából a kollegiumi háznagy hivatalban e hó 8-án és 9-én d. e. 7—10-ig, d. u. 2—3 óráig a tandijat behajtatni azoknak a gimnasiunai tanulóknak, akiknek beíráslapjuk az igazgató által kiállítottat.

* **A polgári lövölde diszlövészete.** A polgári lövészegylet e hó 5-én és 6-án diszlövészetet tartott. A diszlövészeti egyike volt a legnagyobb szabásuaknak, a menyiben nemcsak debreczeniek, hanem Nagyvárad, Szatmár és Ungvár is képviselve volt a szintén részt vettek a versenyben. A verseny befejeztével vasárnap délelőtt nagyszabásu bankett volt a nagyerdei Dobos-pavilonban, melyen rendkívül sokan vettek részt s mely alkalommal számos felköszöntő hangzott el. A diszlövészeten díjat nyertek a következők: 1. Legmélyebb lövészekre: Ifj. Tóth Ferenc Nagyvárad 80 korona, Paskuy Imre Szatmár 40 korona, Mocsáry Béla Ungvár 20 korona, Wezter István 10 korona, Fürst Ödön 10, Tombory Virgil Szatmár 5, dr. Berger Andor 5, Szücs Károly, Radetzky László, Tóth Kálmán 4—4 korona. 2. Körlövészekre: Mocsáry Béla Ungvár 80 korona, Tombory Virgil Szatmár 40, Szücs Károly 20, Paskuy Imre Szatmár 10, Mezey Mihály Nagyvárad 10, Fürst Ödön 5, Berký Dezső Szatmár 5, ifj. Tóth Ferenc Nagyvárad 4, Fodor József 4, Baum Miksa 4 korona.

* **Tanítónó választás Hajdu-Nánáson.** A hajdu nánási ev. ref. egyház tegnap d. e. tartott presbyteri gyűlésében Szabó Etelka apai (Szatmármegye) születésű s jeles oklevélét a szatmári állami tanítóképzőintézetben szerzett tanítónó választotta meg, ki a helybeli Miklós-utcai tanítónó állásra is egyik pályázó volt.

* **Váradi Antal kitüntetés.** A király dr. Váradi Antal az országos színművészeti akadémia igazgatójának, a színművészet és irodalom terén szerzett érdemei elismeréséül a harmadik osztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta. — Váradi Antal az országos színművészeti akadémia igazgatója s a nemzeti színház drámabírája sokoldalú és hasznos tevékenységet fejt ki, s e nagy elfoglaltság mellett tudva evőleg egy-ke legkiválóbb íróinknak is Váradi Antal kitüntetését kétségkívül a nagy közönség is őszinte elégtétellel fogja fogadni.

* **Országos vásár Margittán.** Az ez évi országos vásárt Margittán legközelebb szeptember 16, 17 és 18-án fogják megtartani. — Baromvásár 16 és 17-én, kirakodó vásár tizenolczadikán lesz.

* **Mulatság Bőszörményben.** A bőszörményi iparos ifjuság f. 1896. évi szept. hó 12-én, azaz szombaton a helybeli szegény tanulók felruházására a központi fiúiskola udvarán zártkörű táncmulatságot rendez. — A rendezőség a következőleg alakult: — id. Szathmáry András, b. pénztárnok. Dobó Sándor b. elnök. Cseh János b. jegyző. Sárk Gyula. Pethe Zsigmond, Daróczy János, Palkó Sándor, Lévy Márton, Takács Lajos, Nyilas Antal, ifj. Maklár Zs., Szabó András, Zs. Nagy Imre, Bodnár Mihály. Belépti-díj: személyjegy 60 kr, családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtázhatnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság a tornacsarnokban tartatik meg.

* **Jótekonyczélú táncvizalom.** A berettyóújfalui ifjuság jótekonyczélú táncmulat-

ságot rendez, melyre a következő meghívót küldötte szét: Meghívó. Berettyó-Ujfaluban 1896. évi szeptember hó 19-én a városháza összes termeiben rendezendő jótekonyczélú hangversennyel egybekötött zártkörű táncvizalomra. Kerekes Gyula, int. biz. alelnök. Bölöny György, int. b. z. elnök. Kathó István, int. biz. jegyző. Z. Szabó István, int. biz. pénztáros. Szabó Elek, int. biz. háznagy. — Karakas Albert rendezőbizottsági alelnök. Tardy György rend. biz. elnök. Szabó Gyula r. b. jegyző. Kezdeté 8 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 1 frt. — Családjegy 3 frt. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak és hirlapilag nyugtázhatnak. A hangverseny műsora a következő: 1. »Fájó emlékek« Zimaytól: előadja az »Uri dalárda.« 2. »Komoly szavalt« előadja Borsy Ida k. a. 3. »Falusi Jelenet« Kafka J.-től Zongorán előadja: Fernbach Irén k. a. 4. »Duct« éneklők Szabó Imre és ifj. Gazdig József urak. 5. »Magyar népdalok« cimbalmon előadja Kerekes Vilma k. a. 6. »Vig szavalt« előadja Szabó Imre ur. 7. »Magyar népdalok« hegedűn előadja Karakas Albert ur. 8. »Népdal egyveleg« előadja az »Uri dalárda«.

* **A zimonyi ezredéves emlék.** A zimonyi ezredéves emlékünnap tudvalevőleg szeptember hó 20-án megy végbe nagy ünnepek között. Az ünnepre az előkészületek nagyban folynak. A polgármester lelkes felhívást intézett a lakossághoz, melyben hazafias szavakban emeli ki a magyar állam ezredéves fennállásának jelentőségét.

* **Hadgyakorlatok Csáktornyán.** Szeptember 19-én kezdődnek Csáktornyán a hadgyakorlatok. Ő felségével Rajner és Ottó kir. herczegek is Csáktornyára érkeznek, ott lesz Bánffy Dezső báró, Perczel Dezső, báró Fejerváry Géza, Jósika Samu báró. Már 21 vagon butor indított utnak a lakosztályok berendezéséhez. Ő felsége 18-án a zalamegyei hódoló küldöttséget fogadja.

* **A gazdaközönség figyelmébe.** A temesvári szekereszvonat osztályparancsnokság értesítette Debreczen város hatóságát, hogy tegye közherré, miszerint Temesváron jövő hó 4. 5. és 6-ikán 180 lovat fognak elárverezni.

* **Margó Tivadar meghalt.** A hazai tudományosság nagy sikereket, maradandó érdemeket ért megmívelője: dr. Margó Tivadar elhunyt Budapest közepében, pusztaszentlőrinczi nyaralójában. Tudományunkat a szomorú esettel nagy csapás érte, mert Margó volt azoknak egyike, a kik irodalmi és tanári működésükkel a külföld elismerését is kivívták maguknak, a kik fényesen megmutogatták a magyar szellem és művelődés hatalmas alkotó erejét.

* **Ybl Miklós szobra.** A nagynevű magyar műépítésznek, az Opera és a lipótvárosi Bazilika tervezőjének, Ybl Miklósnak a szobrot már felállították a várkert-bazar előtt levő téren. A bronzszobor, melyet Mayer Ede szobrász mintázott, álló álló alakban örökíti meg Ybl Miklóst, a ki éppen valami tervek alkot. Ezt jelképezi az egyik kezében a körzöt és a másikban egy épület tervrajza. A szobrot termésköböl faragott csinos talapzatra helyezték, a melynek környékét most parkirozzák. A szobrot most még vászonlepel borítja, melyet csak holnap vesznek le róla, a mikor leplezési ünnepélyt tartják meg, József főherczegnek, mint a király képviselőjének jelenlétében.

* **Ujonzok bevonulása.** Közeledek október ez a nevezetes hónap melyre annyi legény gondol tavasz óta büszkeséggel vegyült szorongó félelemmel. »Októbernek elsejen be kell rukolni!«, tartja a nóta, a melyet sorozás óta de sok legény dalolt el a saját bátorítására, szoktatva magát a bevonulás és következményeinek gondolatához. A hadügyminiszterium jóvoltából azonban a nóta ez év októberére sem mond igazat, a mennyiben tekintettel arra, hogy október első napja csütörtöki napra esik, csak a következő hétfőn vagyis október 6-án kell a besorozott ujonzoknak csapataikhoz bevonulni.

* **Egyházkerületi rendkívüli közgyűlés.** Mint irtuk többször a tiszántuli ev. ref. egyházkerület, holnap folyó hó 8-án a collegium disztermében ülést tart, melyen tanácskozni fognak V á l l y i János egyházi méltóság beöltését illetőleg. A rendkívüli közgyűlésen a fontos tárgyon kívül megerősítik a közelebb tartott tanárvalasztást s tárgyalnak a közgyűlésnek az Andaházi-Szilágyi intézetbe való felvételek elbírálása is.

* **Nők a gyógyszerárban.** Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter, a ki lelkes harczosa a nőemancipációnak, megint talált már ki valamit: az a s s z o n y p a t i k á r i u s t. — Ugyan a papíron lesz az még hosszú ideig s nem a patikában, mert ahhoz, hogy valamely leány gyógyszerárba mehessen, ugyanazon feltételek az irányadók, mint a férfiaknál. Ez a feltétel pedig a hatodik gimnáziumi osztály elvégzése, a melyet azonban eddig még igen kevés leány végzett el. A miniszter ezt az engedélyt ma tudatja a várossal, azzal, hogy minden egyes olyan esetről, a midőn nő jelentkezik gyógyszerészgyakornokul, neki külön jelentést kell tenni. A nőszabadság hívei örömiadallal üdvözlik bizonyára ezt az újítást, a melynek ugyan sok gyakorlati értéke nincsen, mert a gyógyszerészet mai helyzetében még a férfiakat sem vonzza arra a pályára, nemhogy a nőknek lenne hozzá kedve.

* **Kinevezés.** A debreczeni kir. itélőtábla elnöke K o v á c s Károly végzett joghallgatót a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Lelkeszi jubileum.** S z e n d y Lajos pacséri ev. ref. lelkész, S z e n d y Imre debreczeni ev. ref. tanító testvérhátja, az alsó baranyi-bácsi egyháznegye tanácsbírája most ünnepelte lelkészkedésének negyedszázados évfordulóját, mely alkalommal a pacséri reform. egyház presbyteriuma Hajdu Zsigmond presbyteri vezető vezetése alatt a jubiléus lakásán megjelenván, szép szavakban méltatta az ünnepeltnek 25-éven át a lelkészi pályán szerzett érdemeit s a napnak fontosságát, kívánván egyháza nevében, hogy még egy negyed századig, vagy tovább is hirdesse az igét, melyet hallgatói szeretettel hallanak az ő szájából. Tokai Lajos egyházi gondnok ezután átnyújtotta a ref. egyház ajándékát, egy diszes szent bibliát. Továbbá a tisztelegők sorában voltak még Pac-ér köz-ér előjárósága; a rom. kath. adminisztrátor, végül a pacséri önszegély-egylet tiszviselői, mely egyletnek a jubiléus az igazgatója. Az ünnepelt könyvtelt szemekkel köszöntö meg a presbyterium óvációját és az egyház ajándékát, igérvén, hogy mint eddig, úgy ezután is egyháza elömenetelét szíven fogja hordani. Ugy a többi testületek szónokainak beszédére is meghatótságtól eltelt szívvél válaszolt, melynek végeztével az ünnepély véget ért.

* **A mezőgazdasági termékek hamisítása.** A mezőgazdasági termékek és czikkek hamisítására vonatkozó új törvény összes határozományaival együtt most lép életbe. Tej, zsír, gabona, liszt, méz, vetőmag, abraktakarmány és trágyaneműek hamisítása tilos s a ki azokat mégis hamisítja, az új törvény rendelkezése alá esik.

* **Szegénységi bizonyítványok.** Az új tanév küszöbén a szegény emberek kétszerezsen érzik nyomorúságos helyzetüket. A gyerekeket be kell iratni es ehhez vagy pénz, vagy az ennek hiányát igazoló hatósági bizonyítvány szükséges. Az elsőt — tudást tudjuk — csak nehezen lehet megkeríteni, utóbbit azonban kevés utánjárás mellett sokkal könnyebben. Csak annyi kell hozzá, hogy az ember a városházára megy és bejelenti, hogy a vakációs hónapokban nem ütötte meg a h-uptreffert. Ezt nagyon tudják a szegény emberek s gyermekük érdekében letesznek a szegényekről és mennek szegénységi bizonyítványt kérni. — A kereslet ebben néhány nap óta megindult és sajnos, alapos kilátás van rá, hogy az első évinél is erősebb zárandoklás lesz a legközelebbi időben a szegénységi bizonyítványok után.

* **A hegyaljai egyházmegye megosztása.** A legközelebb Miskolczon tartott esperességi közgyűlés elé a hegyaljai ág. hitvallású evang. egyházmegye kétfelé osztásáról a következő javaslatot terjesztették: Az eddigi hegyaljai egyházmegyéből két egyházmegye alakul. Az egyik M i s k o l c z központtal megtartja a hegyaljai elnevezést, a másik N y i r e g y h á z a központtal Tiszavidéki egyházmegye lesz. Az előbbihez fognak tartozni Miskolczon kívül Diós-Győr, Sajókaza, Sajó-Arnóth, Fancsal, Csanalós, Tallya, Szántó, Hernád-Véce, Kassa, Felső- és Alsó-Kemence, Rank, Abos és Stóosz; az utóbbihoz Nyiregyházaon kívül Tokaj, Debreczen, Nagy-Bánya, Nagy-Károly, N.-Várad, Kőlece, Pazdics, Sókut, Mernyik, Kladrány, Ungvár, Klenócz és S.-A.-Ujhely. A megosztás kérdése előbb a legközelebbi egyházkerületi, majd az egyetem közgyűlés elé kerül, úgy hogy a tényleges megosztás, vagyis a két új egyházmegye megalakulása január hóra várható.

* **A nagy kutya és a kis kutya,** vagyis a kettő közül melyiknek van joga ugatni? Érdekes kutyaer van jelenleg folyamatban a rendőrség előtt, melyre most az nehéz föladat vár, hogy ítéletileg kimondja, vajjon a kutya tulajdonost meg kell-e büntetni az esetben, ha kutyája elég vakmerő a ráugató másik kutyára visszaugatni. A tényállás a következő: Varosunk egyik polgárának van egy szép nagy newfoundlandi kutyája, egy asszonyának pedig van egy arasznyi kis rattler kutyája. A newfoundlandi ebek tudvalevőleg a legjámborabb és egyuttal a leggyávabb állatok, melyek senkit sem bántanak. Ellenben a kis kutyák tudvalevőleg a legszemtelenebbek s mindenkit s mindent megugatnak, de legjobban a nagy kutyákra haragudznak. Bizonyára ez az oka, hogyha fent említett asszony-ág kis kutyája találkozik a fentemlített nagy kutyával, csodálatos bátorsággal utána fut s óriási lármával meugatja. Ugyanezt teszi, ha az asszony-ág ablakának deszkáján sütkérezve, az ablak alatt elhaladni látja a nagy kutyát. Ez utóbbi ilyenkor elfogadja a provokációt és hátulról lábaira állva s az elsőkel az ablakhoz támaszkodva, közvetlen közelből ugat vissza szemtelen kis támadójára. Az asszony-ágok imádni szokták kis kutyáikat s így éppen nem csodálható, hogy a kis rattler urnöje feljelentette a nagy kutya tulajdonosát, a miért kutyája az övére mert ugatni. Kár nincs, sebesülés nincs, büntetendő cselekmény nincs s a szegény rendőrségnek mégis igazságot kell tennie. Vajjon hogyan fogja megoldani ezt a nehéz föladatot?

* **A II-ik magyar gazdasági kongresszusra** való jelentkezés határideje f. hó 10-én lejár. — Tisztelettel felkértem tehát mindazok, kik a kongresszus iránt érdeklődnek, hogy bejelentésüket igyekezzenek a lejárat határidő előtt a rendező bizottság irodájában (Budapest, IX. Lónyay-utca 7. sz.) teljesíteni, mert különben a rendező bizottság nem lesz azon helyzetben, hogy a kilátásba helyezett kedvezményeket a később jelentkező tagoknak is megszerezhesse.

* **5657.** Ez a nagy numerus csupa esztendőjt jelent. Roppant idő: 5657 év! Hogy pedig ide kiirjuk, — az annak az alkalmából történik, mivelhogy holnap folyó hó 8-án ünneplik izr. polgártársaink az 5657-ik évjüket. Nagy egyházi jelentősége van ezen ünnepnek és ehhez mérten a kellő ünnepélyességgel üik is azt még széles e világon. Ilyenkor szokott az megenni, hogy a meglévő imaházak elégtelenségük bizonyulnak és — különösen a fővárosban — szükségbeli imaházakat rögtönöznek, a melyekben azonban ép oly ájtatosan folyik az imádkozás, mint az oszlopcsarnokos, faragványos zsinagógákban. Itt Debreczenben is nagy kegyelettel ünneplik meg az újévet. A zsinagógában nagy istentisztelet tartanak és K r a u s z Vilmos főrabbi a szent-auna-utcai templomban valamint a többi izraelita templomokban is ünnepi beszédeket mondanak. Mi részünkről boldog újévet kívánunk izr. polgártársainknak.

* **Krokodil a törvényszék előtt.** Nálunk persze nem is eshetnek meg ez az eset mert nálunk nincsenek krokodilok. De még a krokodilusok által lakott folyamok vidékein is unikum számba mennek a madagaskáriak és az ő krokodilusai. Közöttük mindenekelőtt is egész más a viszony, mint más ember és más krokodilus között. A madagaskáriak azonban kik pedig aligha olvasnak tudományos munkákat, elvetik úgy a Lamarck, mint a Darwin törvényeit az ember genezisére vonatkozólag és büszkén verve a mellüket, ósapjoknak nem a majmot, hanem a krokodilust vallják. Sőt tartják is a rokonságot velük és rokoni szeretettel etetik néha vízben élő nagybátyjaikat. Ezeknek a krokodilus nagybácsiknak azonban halvány fogalmuk sincs a rokoni szeretetről és a büntető kodex paragrafusairól, a melyek tudvalevőleg tiltják az emberöltést és ennél fogva rávetemednek néha arra, hogy felfalnak egyet szárazföldi rokonai közül. A madagaskáriakban csodálatosan ki van fejlődve a jog és törvényhozás iránti érzék. Mert törvényt hoznak, az Isten szabad egének kupolája födözte parlamentjükből, a mely halálos büntetés terhe alatt tiltja meg a krokodilusoknak az emberhus élvezetét. A törvényt tudomásvétel végett fölolvasták a folyók partján; a krokodilusok valószínűleg hallották is és mivel hallgattak hozzá, a qui tacet, consentire videtur elvén a madagaskári király sz nesitette is a törvényt. A morál insaniaty azonban nemcsak az emberek közt is ismeretes; köztük is vannak megátalkodott, Lombroso szerint született, egyébként pedig éhes gonosztevők, kik tilalom dacára is bekapnak néha egy-egy madagaskári, nem törődve azzal, hogy ezáltal meg-értik a jogrendet. A madagaskáriak azonban nem csináltak még sohasem lex imperfectát és ők tudják, hogy a megsértett jogrendet helyre kell állítani. Ki'ojjak tehát csaláttal a bünös krokodilt és törvényt ülnek fölötte. Az ítéletet is meghozzák és ez természetesen ha'ál. A krokodilust, miután eltörték fölőtte a pálczát, átadják a hóhéroknak, a kik aztán végeznek vele. A madagaskáriak azonban, ha jó bírák és jogászok, jó rokonok is, és minekutánna eleget tettek a szent jog és törvény kívánalmainak, szabad folyást engednek rokoni érzelmeiknek. Mint egy külföldi lapban olvassuk, tiszteséggel takariják el kihűlt hamvait; az asszonyok hajukat szerteziálva, szcrukait eltakarva, a férfiak csatakiállásokat hangoztatva hantolják el panaszos zokogás közepete az elhunyt nagybácsit. Legyen neki könnyű a föld!

* **Ó várhat.** A kivégzés napja közeledik. Az elítelt a siralomházban van. Régi szokás szerint akármit akar ott enni vagy inni, mehozhatják a számára. Ó baraczkot kér.

— Baraczkot? De hiszen annak nincs még itt az ideje. Márcziusban baraczkol?... — Sebaj! Én várhatok augusztu-ig is!

* **Bicikli, mint levélzím.** Egy találatkony lemergi polgárnak különös ötlete támadt, a melylyel a biciklinek egészen új hivatását fedezte fel. Az ötlettel eredetileg a lemergi posta ügyességét és megbízhatóságát akarja kipróbálni. Lembergben ugyanis a rendőrség már annyira ment a kerékpárosok ellenőrzésében — nálunk sajnos, még nem — hogy folyó számmal látja el őket és ezt a számot, meg a kerékpárosok lakását a rendőrségnél pontosan nyilvántartják. Az illető ötletes ur tehát egy levelezőre név helyett a következő czímet írta:

353. számú kerékpár

helyben.

A kísérlet pompásan sikerült. Négy napig vándorolt a levél a levélszekrény, postahivatal, rendőrség és levélhordó között s a negyedik napon szerencsésen megérkezett a 353. számú bicikli tulajdonosához. Persze az aztán nagy kérdés, hogy egy második kísérlet sikerülne-e s hogy egy második utánjárás helyett nem írta-e a borítékra, hogy a czímzés elégtelen?

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütör...

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán é...

A kir. törvényséknél jegyzőiroda nyitva...

A debreceni kir. járásbírság szóbeli ke...

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában...

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasár...

A Gőcözy-egyesület „Otthona” a keresk...

Anyakönyvi hivatalos órák:

Table with 2 columns: Time and Day/Event. Rows include Hétfőn, Csütörtökön, Kedden, Szerdán, Pénteken, Szombaton and Délután: Minden hétköznap, Vasárnap délelőtt.

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde

szept. 5.

A készárutület hivatalos árjegyzései a következők

Table with 4 columns: Buza, kilós, Ár 100 klg., kilós, Ár 100 klg. Rows include Bácsági, Tiszavidéki, Pestvidéki, Fehérmegyei, Bácskai, Észak magy.

Table with 4 columns: Name, Min. hekt.-ben, Ár kilógram. Rows include Rozs elsőrendű, Árpatafajták, Zab, Tengeri búza, Repce búza.

Kőbányai sertés-piac.

szept. 5.

Hizott sertés árák: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz...

Sertés létszám 1896 szept. 8. napján volt kész...

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: Kalocsa Róza.

(Folytatás.)

Másként állt a dolog, ha, mint ahogy ő mondá, a haute voléeban történt valami...

Jól van, úgy kell nekik, ha a báró urnak tetszett gaztettet elkövetni, ha a gróf ur...

De mind e beszédeknek nagyobb hatást tett Sándorkára Schneidernek egy szava, a mikor tudniillik boltos inasait az evésre nógatta:

— Egyél! Ebből egyél még.

E közben ő maga minden pillanatban felugrott és egy rendkívül nyugtalan vérű leánya után futkosott...

Sándor kifestegette maga előtt, hogy mily remek dolog volna, ha szülei házában is azt mondanák ebédkor: »Egyél — egyél!« és az ember úgy ennék, mint Schneideréknál...

Ugyanis alig volt másik két ember a föld kerekén, kik annyira gyűlölték volna egymást, mint Cserépné meg a Schneider boltos...

Cserépné ő nagysága pedig több ok miatt örömet kiköltözött volna; először is restelte vékony bevásárlásait Schneider urnál tenni és e miatt szükségleteit Isten tudja hol szedte össze esténként; azonban sohasem...

tudott úgy hazajutni, hogy Schneider ur a kapu alatt kezeit dörzsölve el ne fogta volna.

— Bevásárlásokat végzett nagysága jó olcsón vásárolt, ugyebár? kérdezte változtatlanul.

De az asszony sem maradt adósa, vissza adta neki a kölcsönt.

— Hogyne! hiszen, ha az ember a Schneider ur boltocskájában elájul, hacsak olyan aludt szagot érzékel nem bir, mint az öné.

Szó a mi szó, ha Cserépné tulzott is de bizony olyan rettenetes nagy tisztaság nem is uralkodott a Schneiderféle üzletben; hagyták a dolgokat menni, ahogy ment, nem bántotta Schneider urat, ha lakása félig el volt is torlaszolva nagy deszkaládákkal, habár az udvarra is jutott elég.

De valahányszor Cserépné ő nagyságától ilyen kigyómarásféle megjegyzést hallott rendtelensége miatt, akkor ő maga is megundorodott attól és ilyenkor nem volt jó vele egy tálból cseresznyét enni. Ilyen hangulatában egyszer be is rontott Cserépnékhez és félreismerhetetlen elégtétellel értesítette az urnót, hogy kitünő nevelésű fia, Sandor az egyik lábából finom frankfurti kolbászkat lopott.

Cserépné rögtön előszólitotta nagyobbik fiát, kinek száján s ujjain áruló jelek voltak észlelhetők és a panaszos jelenlétében jól elpöhölyöztette a kis bünyőt. Hanem ez a büntetés úgy ütött ki, hogy az alapjában érző szívvel megáldott férfit alig tudott hova lenni megbánásában, és önmagát vádolva egyre-másra könyörgött az irgalmat nem ismerő asszonynak, hogy elég lesz már. De a nő csak akkor hagyott fel az ütlegekkel, mikor maga is belefáradt.

— Nevelés teszi az embert, mondá Cserépné Schneider urnak, tudja kérem, mi becsületesen neveljük gyermekeinket, mi az ára a kolbászkáknak?

— Istenem, mi legyen az ára! mondá Schneider ur, a tompán zokogó gyermekhez lehajolva, miközben megkísérté azt a földről fölemelni.

— Mi az ára a kolbászkáknak? ismétlé Cserépné.

— Aj! hiszen nagyon megadta már az árát ez a szegény kis fiu.

— Ne törődjék ön az én gyermekeimmel; hanem ha ismét szerencsétlen akar bennünket látogatásával, akkor kérem, vegyen magára tisztességes kabátot. Most pedig fogja, itt a kolbászkák ára.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:

Table with 2 columns: Destination and Time. Rows include Budapest-felé, Budapest-Nagyvárad felé, P-Ladány-Nagyvárad felé, Csak P-Ladányig vegyes vonat, Szatmár-M-Sziget felé, Csak Szatmár, Miskolcz-Kassa felé, Miskolcz-Kassa felé, Szerencs-S-A-U-Kassa felé d. u., H-BöszörményB-Szt.-M. felé máv-ról, F-Abony felé máv-ról, Ohat-Kócs-Polgár felé máv-ról d. u., Derecske-Nagy-Léta felé.

Debreczenbe érkezik		
Budapest-Nagyvárad felől	délután	5 ó. 47 p.
	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
	reggel	2 ó. 40 p.
N.-V. Árad-P. Ladány	reggel	6 ó. 12 p.
M.-S. ziget-Szatmár felől	reggel	7 ó. 00 p.
	délután	12 ó. 16 p.
	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este	6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolc felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolc felől	este	7 ó. 50 p.
B.-Sz.-M.-H.-Böször. felől vasúrtérre	reggel	8 ó. 09 p.
	máv-ra	8 ó. 17 p.
	vasúrtérre	este 6 ó. 40 p.
	máv-ra	este 6 ó. 49 p.
F.-Abony felől vasúrtérre	délután	5 ó. 23 p.
	m. á. v.-hoz	5 ó. 32 p.
Ohat-Köcs-Polgár	vasúrtérre reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz	8 ó. p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.		
Budapestről-Debreczenbe indul:		
a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személyv. reggel	9 ó. 40 p.	
az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.	
az éjjel 2 ó. 40 p. » Személy-vonat este	7 ó. 05 p.	
az » 2 ó. 40 » » sz. v. (Püspökladányig		
gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p.	
A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv. este	11 ó.	
Budapestre érkezik:		
reggel 4 ó. indul » személyvonat délnél	12 ó. 00 p.	
reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután	1 ó. 50 p.	
déli 12 ó. 36 » » sz. v. este	8 ó. 10 p.	
z este 10 ó. 31 » » reggel	5 ó. 45 p.	

- ¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen kocsik Miskolcra át Budapestre!
³⁾ Közvetlen kocsik Bp-ről Miskolcra át

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Egeszünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jó festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialakul, addig a hamisított selyem (mely zsíros színű-szalonnás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minhogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggöngyöl. Ha a valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporlik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. k. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben**, házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. — Svájczba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elinéztek. (V.)

MATTONI-főle

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest, (Budán.)

Idény, május 1-től szept. 30-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban

Rendelő orvos **Bruck J.** az országos közegészségi tanács rk. tagja Nagykorona u. 23. sz. **Egészséges fekvése, jutányos lakások jó vendéglő.**

Pontos közlekedés a társas-kocsikon reggeli 7 órától kezdve.

Állomási hely **Ferencz-József-tér** a régi Lloyd épület közelében.

Hirdetmény.

Hunyad vármegyében, vasuti állomás és rendezett tanács-u város közelében mintegy öt éve történt erdőletarolás folytán előállott **4000 négyezer holdnyi legelő** szarvasmarha, juh és ló-állomány nyári legeltetésére alkalmas **1897 évi január 1-től több évre** előnyös feltételek mellett **bérbe kiadó.** Ugyancsak e helyütt bérbeadandó a fent kitétt i től számított több évre **évi 500 szekér szénát termő kaszáló** akár lelegeltetésre, akár lekaszálásra. Közelebbi feltételek megtudhatók

Dr. Pándy István

ügyvéd úrnál **Déván**

kihez a komoly reflektálók írásbeli megkereséseiket intézhetik.

906—1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bírósnak 16010/1896 P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Piros Béla, debreczeni lakos részére Hegedűs István, debreczeni lakostól 481 frt 11 kr. tőke, ennek 1895. évi január hó 28-ik napjától számi-

tandó 6% kamatai és eddig összesen 4 frt 92 kr. perköltés erejéig 1895. évi december hóban bíróság lefoglalt és 1677 frtra becsült házi bútorkok, deszka és faanyagokból álló ingóságok 1896. évi szeptember hó 19-én délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és alperes majorsági földjén s folytatva 629. számú lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet igénylők azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi aug. hó 30-án.
Török Péter,
 bir. kiküldött,

A nőknek

hazánkban a természet igen szép de egyszersmint nagyon kényes arczzint adományozott, és tényleg a **szigorú hideg** vagy **nagy meleg** időjárás napégetést, bőrrpedést, fagy- és melegségi foltokat, sőt szeplőt is okoz. Hogy ezen bajoknak eleje vételessék, ajánljuk a mindennapi toltetthez **Rix oromjót** egy összehasonlíthatatlan gyémánt krém,

mely több mint 50 év óta ismert és becsülésnek örvend. A Poudre-Pompadour és a Rix-szappant kiegészít orvosi hatás tekintetében a Pasta-Pompadour á frt 150 és kapható a finomabb gyógyszerárakban vagy Med. **A. Rix** **veszprémi** **éke, Wien** **Patortrasse Rix-udvar.** — Miután sok az utáztat, lövignyázat ajánlatik.

Alkalmi vétel!

Női és férfi czipők, férfi és gyermek kalapok

ingek, gallérok, nyakkendők

és egyéb uridivat cikkek

rendkívül olcsó árban

kaphatók míg a készlet tart

Adler Simonnál

Nagyvárad-utca Gáll-ház a Corsóval szemben.

Alkalmi vétel!

200.000 kg. budapesti raktáron

POLDIKOHÓ

TÉGELYACZÉLGYÁR.

Ajánlja: keménység, szívósság és minőség egyenletessége dolgában a legjobb stájer és angol gyártmányokat felfülmelő

tégely aczélját

(-zerszámaczél) mindennemű szerzőmök és műszerekre.

Külölegességek: Legkeményebb esztergakések, marókorongok, mágnesek, dróthúzó vasak. Kész **vasuti-, hord- és tekercsrugó.** Kovácsot gépalkatrészek bármely nagyságban **Mindennemű eres. aczélók. Kőfürőaczélok.**

Központi iroda: **BECS, I. Krugerstrasse 18.**

Fiók-iroda: **Lipcse, Sheffield, Milano, Prága, Zürich és Moszkva.**

Iroda és dusan felszerelt raktár: **BUDAPEST, GYÁR-UTCZA 20. sz.**

200.000 kg. budapesti raktáron